

JP Dance Company: Táncszázadás

Kerekasztal: Ünnepe zenében és képekben

„Csoda” a Duna-parton

IV. ÉVF. 36. SZÁM 2016. MÁJUS

Százhalom

ÓVÁROSI KÖZÖSSÉGI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

Óvárosi gyerekek a budapesti szerb iskolában

Fotó: Szegedinécz Anna

A TARTALOMBÓL: Nyelvében él: Látogatás a Nikola Tesla szerb iskolában • Családi nap • Húsz év múlva: Jubilál a Régészeti Park • „Csoda” a Duna-parton • Kerekasztal: Ünnepe zenében és képekben • Táncszázadás: Úton-útfélen Papp János koreográfus - táncossal • Óvárosi punk and roll • Barangolásaim az Alsó-Szőlőben

Szerzőink

A Százhalom magazin a helyi civil összefogás lapja. Közreműködő munkatársai idejüket, szakértelmüket bocsátják díjmentesen rendelkezésünkre. A szerkesztőség tisztelettel ezúton is köszöni Százhalombatta Óváros és közössége nevében munkájukat.

Balpataki Katalin

A Miskolci Egyetem történelem szakán végeztem, jelenleg mesterkurzuson folytatok néprajzos tanulmányokat. 2001-től a Matrica Múzeum történésze vagyok, ahol Százhalombatta helytörténetének kutatásával foglalkozom. Ferenci Illés monográfiájának megírása is a nemzemhez fűződik.

Jankovits Márta

Családja több generáció óta él Óvárosban. A Faluvédő Egyesület alapító elnöke, lokálpatrióta, helytörténeti író, Százhalombatta Város Díszpolgára. Eddig öt könyve jelent meg.

Kovács Edina

A Szegedi Tudományegyetemen tanultam filozófiát és tör-

ténelmet. Pályafutásomat az orosházi Szántó Kovács János Területi Múzeumban kezdtem

történészként. 2013 óta dolgozom a Hamvas Béla Városi Könyvtárban, a Városi Archívumban. 2016 februártól az Ersi Eötvös József Művelődés Ház és Könyvtár muzeológusa és megbízott vezetője vagyok.

László Anikó

Negyven éve él Százhalombattán. Foglalkozott filmezéssel, volt titkárnő, rendezőasszisztens, operatőr a Halom TV-nél. Volt eladó a családi könyvesboltban.

Tizenegy éve ír rendszeresen újságokba (Hírtükörbe). Jelenleg szabadúszó.

Nagy-Rakita Melinda

Végzettségemre nézve humán szervező vagyok. Óbudáról, több mint 40 évvel ezelőtt kerültem Százhalombattára, a lakótelepi és az urbáriumi évek után, öt évvel ezelőtt költöztem az Óvárosba. A Dunai Finomítóban dolgozom. Az utóbbi két évben több szépirodalmi munkám is megjelent különböző kiadványokban. Néhány hónapja az óvárosi kiadványokban is

lehetőséget kaptam megjelenni. Örömmel igyekszem megfelelni ennek az új kihívásnak.

T. Németh Gabriella

A budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem régészet-történelem szakán végzett. Fő tevékenységi területe a kései bronz-

kor és a korai vaskor. Publikációi hazai és külföldi szaklapokban jelennek meg. 1994 óta a Matrica Múzeum munkatársa.

Szegedinác Anna

Az Egri Tanárképző Főiskolán végzett népművelés - pedagógia szakon. 1975-87-ig a BMK,

1987-2004-ig a „Matrica” Múzeum munkatársa volt. Jelenleg nyugdíjas, többgenerációs óvárosi család tagja. Lokálpatrióta.

Pap Miklós

Több mint egy éve rendszeres közreműködője fotóival lapunknak. Személyes amatőr fotós, amellyel az önkormányzat képviselőtestületének tagja.

A szerkesztőség

Nyelvében él

Látogatás a Nikola Tesla szerb tannyelvű iskolában

Kora reggel fél hétkor két álmoska gyermek lépett ki házuk kapuján - iskolatáskával a hátán -, hogy megszokott módon egy kisbuszhoz igyekezzen, amely Budapestre viszi őket minden hétköznap reggel a szerb iskolába. Jována és Nemanya Dalibor Milenkovity atya gyermekei. Hozzájuk csatlakozott néhány perc múlva - a nagyi háza előtt - Lőrinc Nenad, aki iskola előkészítő. Jována első, Nemanya negyedik osztályos már. Az autóbust ma Dalibor atya vezette, aki a 6-os útról Tárnok felé kanyarodott, mert ott vette fel Krina és Bogdán - a Szemler testvéreket. Krina másodikos, Bogdán negyedikes, mint Nemanya és osztálytársak is.

Az úton beszélgetésbe elegyedtem velük, hogy amikor meglátogatom majd őket az osztályban, tudják, miért történik mindez. A gyerekek hamar feloldódtak. A halk szavú Jovánát Nemanya tolmácsolta nekem.

Mire Budapestre értünk, elmesélték, hányadik osztályba járnak, milyen sportot űznek szabadidejükben, vagy milyen kedvtelésnek hódolnak. Ki az osztályfőnökük az iskolában.

Jována kosárlabdázik. Krina szerb néptáncot tanul a Tabán egyesületben és kosárlabdázik. Nenad kézilabdázik. Nemanya focizik az iskolában és Battán is. Bogdán a Központi Sport Iskolában vízilabdázik.

Nenad óvodapedagógusai Emilia Pintarity és Marko Gázsity. Dajkája Rác Kajtár Ági. Jována tanító nénije Kovács Mirjana, Krináé Ljubinka Georgievics. A két negyedikes fiúé Mirjana Ilin.

Megérkezve gyorsan kiemelték táskáikat a csomagtartóból. Rövid köszönés után mindenki saját osztályába ment, mert rövidesen kezdődött a tanítás. Míg az igazgatónőre, Dr. Lásztity Jovánára vártam, egyik helyetese Vukovitsné Nákity Anita kedvesen az iskola büféjének felfedezését ajánlotta. Az ébresztő kávé után - a tanítás már elkezdődött - a folyosók falain lévő sokféle információt néztem meg.

Az emeleten gazdag anyag, sok képpel szolgált az iskola névadójáról. A falakon még ikonok képei, templomok fotói. Történelmi személyek képei, hogy a felnövekvő generációk megismerhessék őket.

Közben elkalandoztam az osztálytermek felé, ahol az első szünetben a nyitott ajtónál felfedeztem, melyik osztályterembe járnak az én kedves kis ismerőseim.

Mire talákoztam az igazgatónővel, már sokféle információ birtokában tudunk beszélgetni. Az iskoláról gazdag anyag található az interneten is, amit előző este sikeresen átnézhettem. A beszélgetésben mégis igen sok új és fontos ismeret, tudnivaló hangzott el.

*

- „Édesanyám itt tanított, és én is ide jártam iskolába. Az orvosi egyetemet Belgrádban végeztem el, majd a SOTE Orthopéd Klinikáján orthopéd sebész szakorvosi képzést szereztem. Először meghívott tanárként biológiát tanítottam - orvosi munkámmal párhuzamosan. Egy idő után döntenem kellett. Végül a tanári pálya mellett tettem le a voksot.

*

Az iskolánk névadója talán a legismertebb szerb a világon. Több név felmerült névadónak, végül azért választottuk Nikola Teslát, mert sokan gondolják róla, hogy horvát. Igaz ugyan, horvát területen, a Katonai határőrvidék kis településén Smiljanban született - 1856-ban - de ortodox szerb papi

családban. Gondolják róla azt is, hogy cseh. Bár tanult Prágában és korábban Grazban, de nem volt az.

Életének magyarországi vonatkozásai is vannak. Pomázon voltak rokonai, akiket magyarországi itt léte idején rendszeresen meglátogattam.

1881-ben költözött Budapestre. Az amerikai - American Telephone Company - cég főmérnöke lett és Puskás Tivadar munkatársa is egyben.

Szigeti Antal barátjával a Városligetben sétálgatva lerajzolta a porba a váltóáramú motor működését, melynek elvén már öt éve dolgozott. Amit majd csak az USA-ban már tökéletesítve készít el - a gyakorlatban használható formában.

1882-ben Párizsba, 1883-ban Strassburgba, majd 1888-ban az USA-ba költözött.

Ezen okokból választottuk végül őt iskolánk névadójának.

*

Az a szerbség, amely az országban elszórtan - diaszpórákban - létezik, legfőképpen Koszovó területéről I. Lipót idejében érkezett Csárnojevity Arzen pátriárka

vezetésével. Egy nagyobb szerb populáció telepedett le itt akkor. Magukkal hozták cirill ABC-jüket, ortodox vallásukat, ikonjait, hagyományait, erős kötődésüket az anyaországhoz. Ahol templomok épültek ott már a korai időkben felekezeti iskola is volt, melyek az 1948-as államosításig egyházi irányítással működtek. Azután Pomázon volt délszláv Általános Iskola és Diákotthon.

A háborút követően - még 1946-ban - Pécsen délszláv Tanítóképző indult, amely a következő évben Budapestre költözött - az Abonyi utcába, majd 1950-ben a Rózsák terére.

Itt, a patinás épületben 1876-1952-ig működött Óvónőképző Intézet - főiskola - és gyakorló óvodája. Most ismét működik - Brunszvik Teréz nevében - egy magyar óvoda, az épület egyik földszinti szárnyában. 1954-ben a pomázi iskolát és kollégiumot, a pécsi Horvát Gimnáziumot is ide költöztették. Az iskolának ezért országos beiskolázású státuszt kapott. Tehát már volt általános iskolai, középiskolai oktatás és diákotthon, ami miatt a távolabbról jelentkező diákok is tanulhattak nálunk, illetve a gyerekek első osztálytól az érettségig.

Jugoszlávia szétesése után a kétnemzetiségű iskola különvált. Ma Magyarországon az egyetlen államilag elismert intézmény, amely szerb nyelven folytat tanítást, 13 évfolyamból áll - 8 általános-, 1 gimnáziumi nyelvi előkészítő-, 4 gimnáziumi osztály -, az mi vagyunk.

1993-tól indult óvodai csoporttal, iskola előkészítővel, az 1995-től önálló Szerb Diákotthonnal vált teljessé a felnövekvő ifjúság nevelésének, oktatásának lehetősége szerb anyanyelven.

Az épületben az irodákon, osztályteremben kívül, tanulószoba, ebédlő, büfé, tornaterem, focipálya, könyvtár működik. Diákjaink szabadidejükben sportolhatnak, kórusban énekelhetnek, néptáncolhatnak.

A három csoport - óvodás, ált. iskolás, gimnazista - egymásra épülő, egymást erősítő hatása 2011-ben megnövekedett létszámmal jelentkezett. Az ország minden területéről érkező szerb, a Vajdaságból jelentkező szerb és magyar diákok részére már két kollégiumot tudunk biztosítani. Egyik a közelben a Rózsa utcában a másik a belvárosban van.

Budapest mellett Battonyáról, Deszkről, Hercegszántóról, Pécsről, Siklósról, Sümegről, Siófokról, Szegedről, Pomázról, Lórévről, Szigetcsépről és természetesen voltak és vannak diákjaink Százhalombattáról is. Van magyar diákjaink is, akik a nyelv megtanulása miatt jelentkeztek hozzánk.

Budapest világváros, nagy a vonzereje. Iskolánkban családias a hangulat, ezért szí-

vesen járnak ide a gyerekek. A vajdasági diákoknak jó lehetőséget biztosít külföldi ösztöndíjakra pályázni tőlünk. A Vajdaságból érkező magyar anyanyelvűeknek, mint magyar állampolgároknak kifejezetten kedvező lehetőség ebben az intézményben leérettségizni.

Más helységeken - Csanád, Újszentiván - különóra keretén belül, Hercegszántón pedig horvát oktatás mellett különóránban tanulhatnak szerbül a gyerekek.

A nálunk érettségizők továbbtanulhatnak az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetemen szlavisztika szakon, vagy a Szegedi Egyetem Szláv Filológiai Tanszékén.

Aki szerb nemzetiségi óvodapedagógusi vagy tanítói diplomát szeretne szerezni az az ELTE TÖK-n tanulhat tovább.

Iskolánkban - névadónkhoz méltón - kiemelt szerepet kapott a természettudományos képzés, a nemzeti identitás megőrzésének, fejlesztésének igénye.

A gyerekek között barátságok szövődnek, kapcsolatok épülnek. A szülőktől való távolság önállóságra nevel.

„Nyelvében él a nemzet” - mondja Kölcsey Ferenc és ez nagyon igaz. Mi a nemzetiségi, közösségi lét bázisintézményei akarunk lenni, lehetünk.

Sok rendezvényünk ezeket a célokat hivatott megvalósítani. Tartalmában lehetnek kisebbségpolitikai, kulturális, közösségi, sport jellegűek.

Nevelőgárdánk - 60 fő - zömében magyarországi pedagógus. Nemcsak az iskolában vannak programjaink az itt tanuló diákjainknak, iskolán kívül is.

Minden évben megkoszorúzzuk a Tabánban Vuk Stefanovity Karadzity szerb nyelvűjítő mellszobrát.

Kiemelkedő művészeti profilunk - a délszláv néptáncok, színjátszás, kórus.

Fontos számunkra, hogy a gyerekek majd az iskolát elhagyva boldoguljanak a magyar nyelvi környezetben. Az anyanyelvet tudatosan kell ápolni, mert szörvényben él a szerbség. Az anyanyelv megőrzése egyet jelent az identitás megőrzésével.

Milyen jövőről álmodom?

Szeretnénk közép-európai oktatási centrum lenni, mert sok szerb él a környező országokban is.

Tankönyveink a magyar nyelvű tankönyvek fordításai, azonos tartalommal. Iskola előtt iskola előkészítővel, középiskola előtt nyelvi előkészítővel segítjük a felzárkózást, könnyebb beilleszkedést.

Százhalombattán a nyelvi előkészítést Szvobodáné Budisin Vidoszáva szerb nyelv és irodalomtanár végzi, nagyon hatékonyan.

Van három iskolabuszunk, a környékbeli gyerekeket ezzel hozzuk-visszük naponta. Battáról is többen tanultak már nálunk.

Intézményünket a Magyar Állam finanszírozza. A magyarországi tanterv a kötelező számunkra. De gazdaságilag önállóan működhetünk, a Szerb Országos Önkormányzat a fenntartónk. Az én munkáltatóm a Szerb Országos Önkormányzat elnöke, munkatársaim munkáltatója pedig én vagyok. Nemcsak a tanároké, a személyzet valamennyi tagjéé.

Százhalombatta nem ismeretlen számomra, családi emlékek fűződnek hozzá.

Nagyapám Lásztity Szvetozár Battán is volt pap. Édesapámat Lásztity Vojiszlávot az ottani ortodox templomban keresztelték meg. Testvére pedig már ott született.

Voltak és vannak is battai diákjaink. Nálunk végeztek még az 1950-60-as években a Vucskovics testvérek - Sztankó és Sztévo. Majd Sztévo gyermekei - György és Jován. Jován lánya Vucskovics Anna itt érettségizett a gimnáziumban.

Ide járt Általános Iskolába Nedelkovic Jelena, Rácz Veszna és Borisz. Általános Iskolai és gimnáziumi tanulmányait itt folytatta Csupics Péter és Csupics Gyuri. Nálunk érettségizett Csupics Angéla, Csupics Szlavica, Radován Katalin és Igmándi Zorán.

Örömmel vesszük, ha Battáról is vannak diákjaink. Régebben kaptam meghívást a gyerekek iskola választásának lehetőségét biztosító tájékoztatóra, ahol bemutathattuk intézményünket és az általunk nyújtott lehetőségeket. Szívesen részt vennék azokon újra.

Előnyös lehet a battai szerb, és a magyar gyerekek számára is, akik második nyelvként szívesen tanulnának szerb nyelvet. Van lehetőség két tannyelvű osztályban tanulni, ahol a legnehezebb tantárgyakat - matematika, fizika, kémia, magyar, magyar nyelvtan - magyarul, biológiát, földrajzot, szerb anyanyelvet, számítástechnikát szerbül, a készségtantárgyakat vegyesen oktatják tanáraink - torna, ének-zene, rajz, műalkotás elemzés. Dalibor atya pedig hittant tanít iskolánkban. Aki nem akar hittanra járni, az erkölcsstant hallgathat. Vagy máshol - más felekezetben tanulhat - de a részvételt igazolnia kell.

Egy beléptető rendszer készül most a portánkon, vagyonbiztonság és a tanulók biztonsága érdekében, mert az épületnek több bejárata van. Az iskola feltételrendszere a magyar átlag feletti, speciális küldetése miatt. Mindent tudunk biztosítani diákjainknak, akár a battai középiskolák.

Örömmel várjuk a felénk megnyilvánuló érdeklődést.

Szegedinác Anna

Húsz éves a Régészeti Park

Megőrzés és hiteles bemutatás. Kezdetről fogva ez volt a legfontosabb elv a városunk északi részében található „őskori skanzen” létrehozásában. Magyarország első őskori régészeti parkja 1996. október 6-án nyitotta meg vesszőfonatos kapuját a nagyközönség számára. Ezt a napot nagyjából hat év, a „Matrica” Múzeumból irányított aktív szervező, tervező és építő munka előzte meg. Poroszlai Ildikó igazgatónő és elkötelezett munkatársai az önkormányzat erkölcsi, majd egyre komolyabb anyagi támogatásával valósíthatták meg céljukat: egy régészeti lelőhely kicsi, de jellegzetes részletének hosszú távú megőrzését és az őskori élet hiteles, mégis szemléletes bemutatását.

A Százhalomok nevű kora vaskori (Kr. előtti 7–6. századi) halomsíros temető déli részén 1978 óta végezte Holport Ágnes régész a pusztuló halmok régészeti kutatását. Az általa megvizsgált nyolc halomsír földrétegei alatt fagerendás sírkamra, vagy sírkamra nélküli temetkezések megbolygott maradványai kerültek elő. A halmok az elmúlt 2600-2700 év alatt sok sérülést szenvedtek el: fémtárgyakat kereső sírablók ástak bele a temetkezések közepébe, mezőgazdasági célból szántották a halom testét, gyümölcsfát ültettek vagy szőlőt telepítettek a halomra, vagy világháborús lövészárkok, fedezék került bennük kialakításra. Sajnos, a terület apróbb lakói, a rókok (és talán borzok is) járatokat fúrtak egyes magasabb halmokba. A 115. számú, a környezetéből jól kiemelkedő, mintegy 6 méter magas „nagy” halom kutatását 1990 nyaratól végezte Holport Ágnes, 5 éven keresztül. A munka során szenzációs

régészeti leletegyüttes, egy szokatlanul jó állapotban megmaradt tölgyfagerendás sírkamra került napvilágra. Poroszlai Ildikó minden követ megmozgatott azért, hogy a sírkamra megőrizhető és bemutatható legyen. A sírkamra falát alkotó, egymáshoz ú.n. fészkes borona technikával illesztett 5 méter hosszú szenesedett fagerendákat a szétesés veszélye nélkül nem lehetett elmozdítani a helyükről, nem lehetett beszállítani

a múzeumba. Meg kellett oldani a helyszíni tartósítást, védelmet, bemutatást. Szokatlan feladat elé kerültek a restaurátorok, a műemléki tervezők, az építészek! A nagy tudású szakemberek sikeresen küzdöttek meg az óriási feladattal: elkészült egy rendkívüli emlék európai szintű bemutatása. 1998 óta öt nyelven látható, hallható a kora vaskori temetkezést bemutató multimédia program.

Az őskori élet halotti emlékei mellé az élet színterei is bemutatásra kerülnek a Régészeti Parkban. 1995 és 2004 között egymás után kerültek megtervezésre, majd megépítésre a bronzkori falu és a vaskori falu épületei, építményei: házak, kemen-

cék, melléképületek. Az első hiteles bronzkori lakóház a földvár legelső, nagyjából 4000 évvel ezelőtti lakóinak épülete volt, vesszőfonatos-agyagtapasztásos fallal, nádtetővel. Ez az épület is immár húsz éve áll, stabilan és egyre gazdagodó berendezéssel.

A Régészeti Park immár húsz éve működhet, fogadja a látogatókat. A legfiatalabb korosztályt is megszólítva közvetítünk tudományosan megalapozott ismereteket az őskorban élt emberek életéről. Az ide érkező óvodás és iskolás csoportok részére különböző életkorokhoz igazodó őskori akadályversenyt, kézműves foglalkozásokat állítottak össze a „Matrica” Múzeum múzeum-pedagógus és régész munkatársai. Felnőtt látogatóinkat a legújabb régészeti és kísérleti régészeti eredmények ismeretében tudjuk tájékoztatni. Természetközeli állapotok kezdenek kialakulni a kertervező mérnök segítségével megálmodott cserjés, facsoporitos részeken. Egyre jobban szaporodik a bolygatatlanul meghagyott őshonos lágyszárú növényállomány a halmokon és a nem kaszált füves területeken. Megőrzésre és hiteles bemutatásra törekszünk a természeti környezettel kapcsolatosan is.

Németh Gabriella

*

2016. június 12-én vasárnap látogatóinkkal közösen egy mozgalmas, tartalmas nap keretében szeretnénk ünnepelni a Park 20. születésnapját. Kincskereső játék, kézműves foglalkozások, az Úzgin Úver együttes koncertje, lovagoltatás, a Felhőjárók együttes mozgásszínházi előadása, őskori ételkóstoló lesz a napi programunkban.

Családi vasárnap

Mozgalmas, vidám, élménydús napot töltöttünk velünk azok, akik május 8-án vasárnap felkeresték a Régészeti Parkot. Kincskereső játékban egy térkép segítségével „aranypénzeket” találhattak a családok. A pénzeket a vaskori faluban kézműves foglalkozásokra tudták a gyerekek átváltani.

Lehetett őskori módon kézi íjfűróval kis agyagedény-darabot átfűrni. Só-liszt gyurmából kőfejet lehetett formázni. A terület egykori kelta lakosai, a római foglalatás előtt itt élt eraviszkuszok egy ritka szobrászati emléket is hagytak maguk után. A legyőzött ellenség levágott fejét mézskőből faragták ki.

Nagyon kedvelt tevékenység az ötszá-

las körmön-fonás. A színes fonatot karkötőként, hajpántként vagy övként is lehet viselni. Szívesen vettek részt a látogatók a szurokfű palántázásában is. Ezt az évelő gyógy- és fűszernövényt érdemes kiültetni a kertbe, hiszen egyre nagyobb, hosszan virágzó bokor nő belőle.

Délben kelta recept alapján kakukkfűves, sárgarépás húsos ragut kínáltunk, hántolt árpa körettel. Meg lehetett kóstolni az őskori kemencében frissen sült lepényt. Ebéd után kelta meséket hallgathattak kicsik és nagyok. Az érdeklődők részt vehettek a vaskori falu és a rómaiak előtt itt élt lakosok életének bemutatásán.

A „Matrica” Múzeum
dolgozó

Pontosítás

2014. tavaszán telefonon megkerestem a BKK-t azzal a szándékkal, hogy bolhapiacot szeretnék tartani a BKK-ban. Tapasztalatlanságomból kifolyólag nem tudtam, hogy egyből az intézmény vezetőjét kellett volna megkeresnem, így az éppen telefont felvevő hölgygel beszéltem, annak reményében, hogy útba igazít mi ennek az eljárási módja. Akkor kaptam ezt a választ, hogy egy bolhapiac méltatlan egy kulturális központhoz. Én ezt tudomásul vettem és nem mentem tovább. Máskor, ha ilyen ügyben szeretnék eljárni, akkor már tudom, hogy kihez kell forduljak. Nem állt szándékomban megsérteni senkit. Windisch Szilvia

„Csoda” a Duna parton

Néhány hete felkavaró fotókat kaptunk az óvárosi Duna partról. A házak mögött, a töltés oldalán több helyen is kommunális hulladék és silt keveréke éktelenkedett. Helyszíni riportra készültünk az illetékesekkel, ezért a tervezett interjú előtt egy nappal terepszemlét tartottam a kérdéses területen. Legnagyobb meglepetésemre, tiszta és rendezett, igazi turistacsalogató vadregényes tájat találtam.

Hová tűnt a szemét?

A fotókat a Hulladékkommandó Társadalmi Járőrszolgálattól kaptuk, ezért a civil szervezet vezetőjét, Tápai Mónikát kérdeztem először. Mint fogalmazott, céljaik fontos eleme szemléletformálás. A képek márciusban készültek, és akkor szóvá tették a környéken lakóknak, hogy gondoskodjanak a hulladékukról a rendelkezésre álló legális megoldások szerint. Óvárosban a SZÁKOM Kft. csütörtökönként gyűjti a zöldhulladékot, nagyobb mennyiség esetén a 23/354-854-es telefonszámot kell hívni, és térítés ellenében gondoskodik a cég az elszállításról. A bontási munkákból származó törmelék elszállíttatására is rendelhetnek konténert, szállítással együtt ugyanezen a számon.

A környéken lakók később elmondták, hogy néhány hete lekaszálták a fűvet a

parti sávban, és akik a munkát végezték, összeszedték a nagyobb hulladékokat is. Az ott élők ezt látva, már maguktól rendezték a többit.

Nagy Tamásné, főkertész arról tájékoztatót, hogy az önkormányzat megbízásából a ZÖFE Kft. munkatársai végezték el a kaszálást és ennek keretében az idegenanyag-gyűjtés. A Duna part gondozása a város részéről önként vállalt feladat, ugyanis a partszakasz hivatalosan a Középdunavölgyi Vízügyi Igazgatósághoz tartozik, a hivatal azonban csak árvíz esetén mutat némi aktivitást és érdeklődést. Az erdőként nyilvántartott terület emellett Natura2000 védelem alatt is áll, mint a Duna-Ipoly Nemzeti Park része. Eszerint

pedig érintetlenül kellene hagyni a területet. Nem lehet fát kivágni, sem gallyazni, és mint bármely más erdőben, mindenki saját felelősségére látogathatja a területet. Az aljnövényzet kaszálása ellen szól az is, hogy így nincs lehetősége az erdőnek megújulásra, hiszen a tereprendezésnek áldozatul esnek a sarjadékok is. A rendezett városkép, a kellemes kiránduló terület védelmének érdekében mégis évente három alkalommal a város elvégezteti a terület rendezését, kaszálással és hulladékgyűjtéssel együtt.

Úgy tűnik a jó példa működni kezdett Óvárosban, az emberek jó ízléssel használják, élvezik, és ugyanakkor óvják is a környezetüket.

Táncclázadás

Úton-útfélen Papp János koreográfus-táncossal

Volt egyszer egy kamasz fiú az erdélyi Székelyhídon, aki keresni kezdte önmagát, majd álmait követve Százhalombattán kötött ki, és megalapította a JP Dance Company-t. A kis erdélyi településen nem nagyon akad szabadidős tevékenység, de a tanítónő éppen iskolai táncsoportot szervezett, aminek koreográfiáit maga alkotta. Ennek a közösségnek lett tagja az ifjú Papp János, aki napjainkban az Operettszínház táncosa, koreográfusa, valamint a különböző művészeti ágakat és táncstílusokat egyesítő Táncclázadás produkció megálmodója.

- De előbb kanyarodjunk vissza a kacskaringós út elejére!

- A székelyhídi moderntánc csapatunk egyre több fellépési lehetőséghez jutott, egyre nagyobb sikereket értünk el, hívtak bennünket Nagyváradra, Bukarestbe

tévéfelvétele. Részemről szórakozásnak indult, de aztán hamar komolyra fordult. Amikor a szomszéd településeken is működni kezdtek csoportok, már én is besegítettem a tanításba. Elkezdett érdekelni, hogyan tudom átadni a tánc szeretetét a gyerekeknek, ahogy velem is megszerette a tanítóm. Kitarító voltam, szólista feladatokat kaptam, és ez még inkább motivált. Aztán gimnáziumba Debrecenben jártam, ahol elkezdtem a latin társastánccal ismerkedni. Az alapoknál kezdtem, teljesen nulláról, de hamarosan versenyeztem. Miközben hétfőenként visszajártam a székelyhídi csoporthoz. Imádtam a közösséget, és a tanárnőt, akitől rengeteget tanultam.

- Mit kaptál tőle, és Te mit tanítasz a gyerekeknek?

- Nem csak tánc tudást, hanem gondolkodásmódot, egész világnézetet kaphatok Oláh Katalinnak. Megtanultam, hogy nem elég a tehetség vagy a kitarítás, mindkettőre egyszerre van szükség. Hasonlít az élsportra, ahol az adott pillanatban dől el a győzelem, ugyanúgy,

mint egy színpadi válogatáson. Akkor és ott kell a közönség elé tenni a maximumot. Például ilyeneket is mondok a gyerekeknek, bár kicsit kegyetlenül hangzik, de az a helyzet, hogy senki sem kíváncsi, mit érzel belül. Mondok egy példát: a Rómeó és Júlia előadása közben ért a hírt, hogy meghalt a nagymamám. Ezek nagyon nehéz szituációk, de ettől szép ez a szakma. Erősnek kell lenni, miközben azt kell mutatni, hogy érzékenyek és finomak és könnyedek vagyunk. Aki szereti a színpadot, ettől lesz ebbe a világba szerelmes, ettől a kettősségtől. Este a közönség érted tapsol, téged ünnepel, másnap délelőtt a próbán a mestered a földbe döngöl...

- Debrecennél kanyarodtunk el...

- A történethez tartozik, hogy bár jól ment a társastánc, sikeres voltam, de nem éreztem magaménak. Túl kötött volt számomra, nagyon behatároltak a lépéslehetőségek. Ennél én szeretem jobban szabadjára eresztani a fantáziámat. Korábban az erdélyi csapattal felléptünk Budapesten a Thália színházban, és akkor láttam a Macskák című darabot, ami meg-

határozó volt számomra. Mert a musical az az összetett műfaj, ami engem nagyon érdekel: az ének, a színészet, és mindennek az alapja a tánc. Mindeközben jelentkeztem egy építészmérnök suliba...

- Volt ennek bármi előzménye?

- Semmi. Anyámék építkeztek... Viszont felvettek levelező tagozatra, így kezdtem Budapestre járni, ahol akaratlanul is szemembe ötlöttek a táncstúdiók. Az Oktogonon felfedeztem egy musical kurzust – és itt jött a teljes szerelem. Megint nagyon amatőrnek éreztem magam, a nulláról kellett kezdenem, falakba ütköztem. Eleve várnom kellett következő szeptembe-

rig, amikor új kezdő csapat indult. Megvártam, megpróbáltam, és amikor már felszabadultabban tudtam megmutatni a tanárainknak, mit tudok, három hét alatt átjutottam a haladó csoportba. Terjedtek a hírek az operettszínházi válogatásról, jelentkeztem, nem vettek fel. Akkor nagyon elment a kedvem, de a következő évben is folytattam a táncstúdiót, és az építész sulit is, közben tanítottam Debrecenben és a környékén, abból fedeztem a fővárosi életem... A második évben felvettek az Operettszínházba.

- Hogyan lett ebből százhalombattai tánciskola?

- 2007-ben találkoztam Südi Iringóval, aki akkor készült táncstúdiót nyitni Százhalombattán, és szólt, hogy lenne egy ilyen lehetőség. Nagyon fárasztó volt ingáznia a fél országon keresztül, szóval érdekelt, hogy megoldjam a megélhetésem Budapest vonzáskörzetében. Egyébként nagyon bizonytalan volt, fel kellett mérni, melyik tanárnál maradnak meg a gye-

rekek. A mostani JP Dance tagjai között vannak, akik akkor, ötvenesen kezdték és a mai napig kitartanak.

- Milyenek tűnt első ránézésre a város Debrecen és Budapest után?

- Nagyon idegen volt, de szeretem feltérképezni, ha új helyen járok. A táncstúdió és a fellépéseink is az Óvárosban voltak, a focipályán, a közösségi házban. Úgyhogy sokáig a Csenterics úton beérve egyből balra fordultam, és azt sem tudtam, hogy jobbra mi van. Aztán 2009-ben a szülők kérésére továbbléptünk, és két gyerekcsoporttal, valamint a felnőtt kardiocsoporttal beköltöztünk a főtérre, a műházba. Akkoriban Takács Péter vezetete, és tárt karokkal fogadtak bennünket, minden támogatást megkaptunk. Eddig az új vezetéssel is jól mentek a dolgok. Több csoportom koreográfiája az utóbbi időben a cirkusz világára épült, ez adta a BKK által szervezett gyereknap világának ötletét.

- Nemrég óriási táncrendezvényvel töltöttétek meg nem csak a BKK-t, de a főteret is.

- A Táncclázadásban a táncstílusok különbözőségét szerettem volna kihasználni, a különböző battai táncscsoportok bevonásával, egyúttal elősegíteni, hogy a stílusok és a táncosok találkozzanak. Részt vettek az Urban Ghawazee Tribal hastáncosaitól kezdve, a Street Style tagjai, az SZTC táncosai, fontos szerepet kaptak a Metronóm Dobiskola dobosai... Ezek az együttműködések nagyon jól felturbózzák a csapatok koreográfiáit, mindig alakul valami szokatlan. Budapestre érkeztek énekesek, többek között Polyák Lilla, Petróczi Gábor, profi emberek, tűzzsonglőrök és fényfestők. Az idén először a Táncclázadás egyetlen történet köré épült egy fiatal fiúról, aki keresi önmagát, majd követni kezdi az álmát... Ez kicsit rólam is szól, hiszen mindenki magából táplálkozik.

- Ez kimondottan Százhalombattára készült, vagy lehet ezt a produkciót turnézni?

- Az ország különböző részeiről érkezett a közönség, és sokan sok helyről érdeklődtek. Mocorog az agyunkban, hogyan lehetne elvinni. Kísérletként indult, és a vártnál sokkal nagyobb volt az érdeklődés, végül állva tombolt a közönség. Azt gondolom, a battai táncosoknak szükségük van ilyen közös munkákra. Több mint száz amatőr és profi táncos dolgozott együtt, egy produkció érdekében. A végén egymásra borulva sírtak örömben és bánatukban, hogy vége van. **LA**

Úrnapja és Hősök napja az Óvárosban

Ezen a május végi vasárnapon egybe esett az Úrnapja és a Hősök Napja.

Az ünnepi szentmise és a körmenet előtt az emlékezők virágot helyeztek el a II. világháború áldozatainak emlékművénel. A főhajítás minden, a háborúban elesett katonának és civil áldozatnak szólt.

Közlemény

A Százhalombattai Faluvédő Egylet a 2016. évi közgyűlésén elfogadta az elnök pénzügyi és munka beszámolóját, és az idei év költségvetés tervezetét, amely megtekinthető az OBH (Országos Bírósági Hivatal) honlapján.

Százhalombattai Faluvédő Egylet

SZÁZHALOM

Óvárosi Községi, Közéleti Folyóirat

Megjelenik havonta

Felelős kiadó:

a Százhalombattai Faluvédő Egylet elnöke

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Postacím: 2440 Százhalombatta, Avar köz 2.

Honlap: www.faluvedo.battanet.hu

E-mail: faluvedoegylet@gmail.com

Telefon: 06-23/356-343

ISSN szám: 2060-2766

Nyomdai munkák:

Hírhalom Kft., Százhalombatta

Óvárosi punk and roll

Honnan számítjuk egy zenekar megalakulását? Az ötlettől? A név kitalálásától? Az első szám megszületésétől? Ha az időt nem is, a helyet pontosan meg tudjuk határozni: 2014 környékén egyóvárosi nyárikonyhában bontakozott ki a „kedvenc unokaöcs”, azaz a FavoriteNephew formáció. A név pedig a Pali csárdában született, ahol először láthatta és halhatta őket az itthoni közönség május 14-én.

- Egy evezős túrán vetődött fel az ötlet, és már akkor azt beszéltük, hogy ki melyik hangszert válassza, mert mindketten játszottunk basszusgitáron és gitáron is – idézi fel Kiss Róbert, aki végül a basszusgitáros poszton találta meg a helyét. Így lett unokaöccse, Topp Tamás a gitáros. Mindketten énekelnek és vokáloznak, egymást váltva és segítve. Egy dologhoz ragaszkodtak: háromtagú bandát akartak, tradicionális punk felállással: két gitárossal és egy dobossal.

Sokáig ketten próbálták eljátszani a számokat, amiket nagy elődöktől lestek el, mint az amerikai Ramones, vagy a magyar Auróra együttes, de példaként tekintenek a kortárs Intim Torna Illegálra is. A ritmust maga a dal szabta meg, arra pengették össze a dallamot. Közben dobost kerestek, sokáig sikertelenül. Elkezdték saját számokat, saját szövegeket írni. 2015 novemberében értek el az első nagy fordulóponthoz: megszülettek az első számok és a zenekar neve.

- Egy alkalommal a garázsban próbáltunk és szükségünk volt kinyomtatva a szövegeinkre. Ezért üzentünk a nagynénénknek, hogy legyen kedves kinyomtatni a kedvenc unokaöccsének a dalszövegét... Mire visszakérdezett, hogy kinek a száma a „kedvenc unokaöccs”? „Hát a kedvenc unokaöccséd!” Aztán, amikor a zenekar nevével gondolkodtunk, visszatért a történet, így lett FavoriteNephew, rövidítve eFeN.

- A legrosszabb, de megkerülhetetlen kérdés egy zenekarról szóló újságcikkben: milyen zenét játszatok?

- Igyekszünk a saját hangunkat megtalálni, azt játszunk, amit szeretünk. Valami punk and rolltalteros beütéssel, mostanra inkább dallamos pop-punkot... Szóval, valaki megmondhatná már, hogy ez mi-

lyen stílus! Az első dalunkat, a Tibeti turista címűt a tavaly tavaszi nepáli hegyomlás ihlette. Ehhez készítettünk hamarosan egy videoklipet, amihez a téglagyárban tervezünk felvételeket készíteni. Magyar számokat írunk, de Robi most elkezdett egy angol nyelvű szöveget... Közben fo-

lyamatosan kerestünk dobost. Tudjuk, hogy vannak a városban dobiskolák, de nekünk felnőtt kellett. Végül – hirdetés útján – rátaláltunk Rankó József-re, aki egyébként hatvani. Addigra készen volt 10-12 számunk a két gitárral, énekkel és vokállal.

Két kisebb klubos fellépés után a zenekar április 2-án megmérettette magát a Barátság Kulturális Központ által szervezett Ki mit tud?-on. A délelőtti próba után többen is lelkesen gratuláltak nekik, mindenki róluk beszélt, hogy milyen jók.

- Kezdtük elhinni, hogy ebből lehet valami. És lett is. Második helyezést értünk el hangszeres zene kategóriában a „Magány” című számunkkal. Tetszett a zsűrinek, hogy saját számmal álltunk ki, és ígéretet kaptunk a BKK részéről, hogy keresnek majd bennünket fellépési lehetőséggel.

- De ha nem hívnak, kiállunk a főtéren a zenepavilonba, hogy megmutassuk magunkat – teszi hozzá Tomi.

A zenekar az egykori százhalombattai zenész, Hangyássy László által vezetett zenei központban, a Csepel Zeneművekben próbál. Az ő szervezésükben lép-

nek fel augusztus 25-én Alsóörsön a IX. ZORALL sörölimpián.

- Ahhoz, hogy mehessünk tehetségkutató versenyekre, el kell készíteni egy demofelvételt, amit tudunk mutogatni. Most folynak a felvételek egy dunafüredi stúdióban. Ez majd komolyabb képet mutat

rólunk. És fellépési díjról még nem is beszélünk, csak bemutatkozási lehetőségről.

- Ismertek helyi zenészeket, zenekarokat?

- Nem nagyon vagyok képben a battai zenei élettel – mondja Robi, aki testvérével együtt régi battai és mindig is zenéltek. – Egy-két zenészt ismerek, de ők sem tudnak rólunk. Most a legnagyobb gondunk, hogy próbatermet keresünk, szükségünk van egy helyiségre, ahova bezárhatjuk a hangszereinket. Kerestük a lehetőséget az óvárosi közösségi házban is. Igazodnunk kell az ott folyó foglalkozásokhoz, és a mi munkahelyi elfoglaltságainkhoz, de ha össze tudjuk egyeztetni az időpontot, a hangszigetelés a legkevesebb.

Mint minden vállalkozásnak, egy zenekarnak is nagyon nehéz az indulás. Kapcsolatokat kell építeni, minél több fórumon bemutatkozni. A közösségi ház talán alkalmas lesz arra, hogy kialakítsák bázisukat, kibővítsék a „nyári konyha zenei kurzust”, és ne kelljen elmenniük Óvárosból.

Kerekasztal

Ünnep zenében és képekben

Húsz évvel ezelőtt, 1996. augusztus 20-án szentelte fel a százhalombattai Szent István templomot dr. Takács Nándor székesfehérvári megyéspüspök. A 20. jubileum apropóján az ünnepi programsorozat egyik szervezőjével, Strauszné Könözi Veronikával (SnéKV) beszélgettünk, valamint Illéssy Mátyás plébánossal (IM) a nagyszabású tervekről.

SnéKV – Olyan kulturális programokat szerveztünk, amik az esztétikai és zenei nevelésben, a látásmód formálásában is fontos szerepet tölthetnek be. A jórészt zenei és képzőművészeti eseményeket az egyházközségen belül a Szent István Kórus és a Musica Divina Egyesülete szervezi. Több rendezvény is ünnepélyessé teszi a jubileumot, ezek közül négyről tudok részletesen beszámolni. Május 6-án Szekeres Erzsébet textilművész kiállításával, valamint a Noé Bárkája zenekar és a Szent István Kórus koncertjével indult a sorozat. A következő esemény július 9-én lesz, amikor az egykori százhalombattai pedagógus, jelenleg Németországban élő tűzzománc-művész, Radóczy Mária „Tű és ragyogás” című kiállítását nézhetik meg. A megnyitón Lévai Mária hárfaművész működik közre. November 12-én Szent Mártonra alakját idézzük fel, az ő szellemiségét próbáljuk bemutatni a fiataloknak. Bércesi Ilona kiállításának címe „Mesélő töredékek az ókorból”. A keramikus művésznő kísérleteket folytat, különböző kőtáblákra római kori, ókori csatajeleneteket, és más alakábrázolásokat készít. Ezen az eseményen a zenei elem még meglepetés, nem szeretném elárulni. A záróprogramon, december 9-én egy rendkívüli francia misét szeretnénk a kórossal, énekes és hangszeres szólistákkal, különleges provance-i ütős és fúvós hangszerekkel, illetve orgonával megszólaltatni.

CzK – Ön 2009-ben megírta az óvárosi Szent László templom történetét. Felmerült-e, hogy hasonló kiadvánnyal állítsanak emléket a Szent István templom elmúlt 20 évének?

SnéKV – Terveztem ilyet, de sajnos az anyagi lehetőségeink nem tették lehetővé. Olyan zenei anyagra gondoltam, amihez

meginterjúvolnám a még élő egyházközségi tagokat, lejegyezném a népekeket, régi mondókákat, gyerekverseket, amelyek az egyházközséghez, illetve annak iskolájához fűződnek.

CzK – Augusztus 19-én szentmisével köszöntik a felszentelés hivatalos jubileumát.

IM – Dr. Takács Sándor püspök, aki felszentelte a templomunkat, már nyugállományban van, de bízunk benne, hogy ő is jelen lesz, és szeretnénk, ha a jelenlegi megyés püspök, Spányi Antal is itt lenne.

CzK – Annak idején a lakótelepen egy ilyen nagy templomot építtetni Makovecz Imre tervei alapján igazán nagy közösségi sikert jelentett.

IM – Egy poszt-kommunista, szocialista városban, amikor az volt az ideológia, hogy az egyház nem szükséges, már az is nagy ajándék volt, amikor 30 évvel ezelőtt megépülhetett a Nagyboldogasszony kápolna az Újtelepen. Igaz, „magánházként” kapott engedélyt, ahol olykor lehetett misézni. A hívek igényei azonban azt diktálták, hogy megépüljön a Szent István templom. Kicsit ünneprontóként azért megfogalmaznám, hogy nagyon fontos különválasztani az egyház és Isten dicsőségére végzett szolgálatot az aktuálpolitikai szándékoktól, amelyek könnyedén átszövik egy templom támogatását vagy ellenzését. De ez így volt már a középkorban is. A Szent István templom nagyon szerencsés érában épült. Ajándékba kapta az egyházközség, amihez mindenki hozzájárult, amit tudott. Sebtében készült, így amikor idekerültem sok minden rendezetlen volt. Hamar világossá vált, hogy a belső rész gyakorlatilag lakhatatlan, részben súlyos tervezési és kivitelezési hiá-

nyosságok miatt. Idővel a templom megközelítése is komplikálttá vált, mivel 2004-ig az ingatlan tulajdonjoga sem rendeződött. Ekkor már az egyházközség nyomatékosan jelezte a városvezetés felé, hogy bővíteni szeretne. Pályázati és önkormányzati pénzekből, legutóbb 2013-ban, a téralakításakor történtek rekonstrukciós munkálatok, azonban az alapproblémákat – az építési hibákat és a közösségi terek hiányát – nem tudtuk megszüntetni. Éppen ezért a templom a mai napig nincs befejezve. Az egyházközség dinamikusan fejlődik, mindenféle közösségünk van: 120 fős cserkészcsapat, blues zenekar, imakörök és különböző programok. Már a főtéri beruházáskor azzal a feltétellel adtuk rendelkezésre az Arany János utca felőli területünket, hogy mi mindenféleképpen ott szeretnénk bővíteni a közösségi tereinket. Most úgy tűnik, ez életre fog kelni. Nagyon örülünk, hogy az elmúlt időszakban Vezér Mihály polgármester úr pozitívan állt templombővítési elképzeléseinkhez. 2015 decemberében a költségvetésben 5 és 10 millió forintos támogatást irányoztak elő a tervezésre. Eközben, hála Istennek, úgy néz ki, komolyra fordul az a program is, ami arra irányul, hogy a még meg nem valósult Makovecz-skcceket és rajzokat szeretnék megépíteni, illetve az elkészült építmények hiányosságait szeretnék rendbe hozni. Egyelőre a Lázár János miniszterelnökséget vezető miniszterrel folytatott levelezések alapján úgy tűnik, lehetőséget kapunk arra, hogy pénzforráshoz jussunk.

CzK – Konkrétan milyen létesítményekkel szeretnének bővíteni? Mi lenne ezek fő funkciója?

IM – Úgy gondolom, mindenféleképpen a város karakterét meghatározó Makovecz-építményhez kell alkalmazkodnunk. Azt szeretnénk, hogy az épülő közösségi létesítmény megközelíthető legyen és csinosítsa a város meglévő arculatát. Nagyon fontos, hogy a Makovecz szellemi örökség őrzője, a hatóságok és a püspökség mihez járul hozzá, és hogy a város mit szeretne. 2015 júniusában még sétányokat, hidacskákat tervezgettünk, és még egy korcsolyapálya ötlete is felmerült

a fiatalok számára. A plébánia nem biztos, hogy át fog költözni a faluból, de szeretnénk, hogy legyen egy normális, körülbelül 70 négyzetméteres lakás, és egy 35 négyzetméteres szolgálati lakás, ahol a hitoktató vagy a kántor vagy a gondnok lakik, és egy raktárhelyiség. A hitoktatók száma az elkövetkező években megcélazza a hatszázat. Az iskolák helyhiánnyal küzdenek, ezért hitoktatóink a különböző intézményekből a közösségi termekbe hozzák a gyerekeket, de sokszor nincs elegendő hely. Szeretnénk egy kegytárgyboltot, és ehhez kapcsolódóan egy palacsintázó-kávézó-beszélgető helyiséget, ami az ifjúság számára hihetetlenül fontos. Ezért fontos egy hely, ahol a gyerekek össze tudnak jönni, játszhatnak, filmet nézhetnek, beszélgethetnek. A kegy-

tárgyboltban vallásos keresztény irodalmat lehet vásárolni, DVD-ket, valamint a város karakteréhez, történelméhez kapcsolódó tárgyakat. Tehát egy közösségi teret szeretnénk létrehozni. Szeretnénk temetkezési irodát nyitni, és gondolkozunk urnatemetőben is, de úgy tűnik, annak sok realitása nincsen. Ezen kívül szeretnénk még egy nagyobb helyiséget, amit esetleg szakaszolni tudunk különböző események alkalmával. A templomtorony nincs bezárva, amikor játszik a kántor, bármikor meglátogathatja egy galamb. Valamint mindenképpen szeretnénk egy lélekharangot is, ez nagyon fontos lenne kegyeleti szempontból. Renoválásra szorul a buckák és a támfalak közötti rész, a templom faszerkezete és a fűtésrendszer. Olyan szigetelést kell megvalósítani, hogy ne az eget fűtsük, a víz ne folyjon be, és kompletten ki kellene cseréltetni a nyílászárókat. Szeretnénk egy orgonát, ami kulturális, zenei rendezvényközponttá tudná fejleszteni a templomot. Tekintettel arra, hogy Budapesten nincsen Makovecz Imrének temploma, a

százhalombattai a fővároshoz legközelebb eső. Híressé vált általa a főterünk, és bízunk benne, az önkormányzat egyetért azzal, hogy a mostani építmények is nagyon szépek, de a város karakterét mégiscsak ez a templom határozza meg.

CzK – Vannak saját forrásaik is?

IM – Most rendelkezésre áll 450 millió forint, amiből ezt a beruházást véghez tudjuk vinni. Nagyon fontos tudni, hogy a tervezéshez támogatást fogunk majd kérni minden irányból, mert az a programban nincs megjelölve, de ezen nem fog megakadni, hiszen ez közérdek. Fenn tudjuk tartani, mert vannak olyan források, amelyeket erre igénybe tudunk venni. Az egyház meg fogja oldani, hogy ezek az épületek ne hideg kriptaként porosodjanak, hanem a város lelki, kulturális

CzK – Vera régóta aktív résztvevője az egyházközség életének. Belülről milyen ez a közösség? Milyen kisebb közösségek működnek?

SnéKV – Kapcsolódnék az előzőekhez, annyiban, hogy attól, hogy egy hatalmas épületkomplexum fog létrejönni, nem lesz élő a közösség. A kultúra az a kötőanyag, ami nem csak az egyházközség tagjait mozgósítaná, hanem kinyitná a templom kapuit. Ez nagyon fontos része annak a munkának, ami az építkezést követhetné. Van egy szűk mag, akik a közösségeket alkotják. A rendezvényekre mindig ezek az emberek jönnek el. Viszont nekünk az a célunk, hogy ezt a szűk magot bővítsük, bevonjuk a fiatalokat, és a hittanosok se csak a hittanórákra jöjjenek el. Abban reménykedünk, hogy a sok lelkes segítő és önkéntes munkája meghozza a gyümölcsöt, és több egyházi, kulturális program valósul meg.

CzK – Milyen kisebb közösségek léteznek, azon belül is a kórus mióta és hogyan működik?

SnéKV – Vannak más kis csoportok, én a magam által vezetett zenei csoportról és a hozzá tartozó egyesületről tudok beszélni. A Szent István kórus 2003-ban alakult, azóta sokat fejlődött. Nem csupán egy-egy koncertet szerveztünk, hanem jótékonyági és közösségi programokat, kirándulásokat, kiállításokat, Kárpátalján, Székelyföldön. A három éve alakult Musica Divina egyesület óriási erőfeszítéseket tesz, hogy a kórus programjaihoz támogatást szerezzen. Az egyesületben nem csupán egyházközségi tagok tevékenykednek, hanem olyan civilek is, akik látják az egyházközség belső működését, és szívesen tesznek önzetlenül másokért. Ez példamutató, és abban reménykedem, hogy azok számára is fontos lehet, akik még keresik a helyüket, nem tudják, hova tartoznak, mit gondoljanak a világról. Megérezzük, kinek, mikor, milyen segítségre van szüksége. Szerintem ez a közösségi élet, szerintem ez a legfontosabb küldetése ezeknek a csoportoknak. A zenei küldetésünkön felül, ami egy olyan érték közvetítése, állandó fórumon tartása, amely a mostani értékvesztésben nagyon fontos lehet. A szép felfedezése, átélése fantasztikus érzés! Ez az, ami a kórustagokat is összehozta. Akárhova nézünk, hol van a szépség? Harmóniára van szükség. Arra törekszünk, hogy ez minél hamarabb kialakuljon, az emberek oda tudjanak fordulni egymás felé, tudjanak beszélgetni. Abban a pillanatban, ha létrejön a kapcsolat, a világról alkotott kép is megváltozik. Szerintem ez az egyik legnagyobb küldetése az egyházközségnek: kinyissa a kapuit és beengedjen mindenkit.

és szociális életét építsék. Mindennél fontosabb, hogy a sokszor ögyelgő emberek valódi gyökeret tudjanak eresztetni, mint ahogy a templomban lévő fák is ezt szimbolizálják. Szeretnénk megerősíteni a kereszténységet, és az oltárunk számára egy ereklyét kapni.

CzK – Honnan lehet ilyen ereklyét kapni?

IM – A püspökségtől lehet igényelni. Van több opció is, melyiket szeretném. Utána jártam, sajnos, Szent István ereklyét nem kaphatunk, mégis olyan lenne jó, ami méltó a környezethez, közel áll az Árpád-házi uralkodóhoz és a magyarságunkhoz. A szentélyünket méltóbb módon kívánjuk megvilágítani, az oltárt mozgathatóvá tenni és megemelni. Így például keresztény jellegű színdarabokat, koncerteket, vagy áhitatot lehetne bemutatni. A kórus rettentően kicsi, maximum egy kamarakórus fér el ott. Sajnos, azt nem fogjuk tudni bővíteni, mert az nem szerepel Makovecz Imre rajzai között.

CzK – Ha minden jól megy, mindez mikorra fog megvalósulni?

IM – 2018 tavaszára szeretnénk átadni.

Barangolásaim

Kánaán völgye az Alsó-Szőlőben

Apa Kánaán völgyének nevezte a falu Ercsi felé eső legtávolabbi részét.

A Déli-gáton túl, a Duna-parton volt a Klisza*, amiről a Kozárovics lányok meséltek nekem. Legelő vagy csak rét volt gyermekkorukban az a terület, ami a gát után, a Duna-parti sávban egészen az ercsi felőli erdőig húzódott. Magába foglalta a „Matrica” nevű római katonai tábort és a Napóleon-kori sáncokat is. Érthető módon nem volt mély a humusz, mégis, amikor először kezdték el művelni ott lévő saját földjüket, és szépen megtermett rajta a gabona, mások is szántóként kezdték használni.

A Déli-gátról két rámpán lehetett lehajtani. A szántók között földes dűlőúton közlekedtek a lovas kocsik. Távolabb, a domb alatti részt neveztek Alsó-Szőlőknek. A Kis-kút, mely a nagynéném földje volt, de apám művelte, itt volt. Ezen kertészetünk, melyhez a vizet a domb alján lévő tiszta, hideg, üdítő vizű Forrás biztosította.

*

A Csücsök – a falu legutolsó szántója – az erdő melletti legtávolabbi földünk volt, amit apám a tagosításkor kapott a falu közeli földjei helyett. Eredeti tulajdonosa talán Marinkacsa Jakab lehetett.

A tagosításkor elvették a parasztok faluhoz közel eső földjeit, hogy a TSZ egybefüggő területeket birtokolhasson. Sohasem adták át ezeknek a tulajdonjogát a családoknak, így össze-vissza kuszált tulajdonviszonyok alakultak ki.

A Csücsökben apám gabonafélét, kukoricát, esetleg lucernát vetett. A Kis-kút, vagyis a Forrás melletti föld

volt apa kertészete. Amikor a nővéreim és bátyáim fiatal korukban, nemcsak itt, de a határ más helyein, ahol szántóink voltak, jártak kapálni a napszámosokkal együtt. Én, mint a legkisebb, Lacival lejártam a Kis-kúthoz locsolni vagy piacra előkészíteni a zöldségféléket.

Ha nyáron reggel mentünk le – csakúgy gyalogosan – a kerten keresztül a Dunára mentünk. Közben a zsebünket megtöltük az éppen érő gyümölcsökkel. Körtével, sárgabarackkal, ringlóval, szilvával, rétes-al mával.

Ebédre az elemózsia lekváros vagy zsíroskenyér volt szatyorban, legtöbbször újságpapirba csomagolva. Víz nem kellett vinni, az volt a Forrásnál.

A kb. három kilométeres utat gyalogosan tettünk meg. Lementünk az ösvényen a Baráig, ott fel a gátra, a tetején végig. A Déli-gáton vagy a Dunához közelebb eső, vagy az erdő alatti rámpán mentünk le, majd tovább. A gát mellett csatorna volt végig, náddal, sással.

*

Apa mindenféle kerti növényt termelt. Uborkát, tököt, hagymát, paprikát, paradicsomot, sörretket, zöldséget, répát, krumplit. Kiásott két medencét, abba gyűjtötte össze a Forrás vizét. Nem hideg, hanem állott vízzel tudott így locsolni. A hosszú évek alatt megtelepedett ott a nád és a sás.

Egyszer, miközben Laci bátyám locsolta a növényeket, oda kalandoztam a vízzel teli medencékhez. Egy kígyó – számomra az volt –, lehetett talán másfél méter is, kijött a nádasból. Meglátva engem belecsusszant a vízbe. Úgy megijedtem, hogy ré-

mületemben sikoltozni kezdtem. A bátyám rohant felém, azt gondolta valami bajom esett. Amikor elmondtam ijedtségem okát, jót nevetett és felvilágosított. Az, amit láttam, nem mérgekígyó, csak sikló lehetett. Nem bánt, nem kell félni tőle. A történetek után sohasem merészkedtem többé közel a medencékhez.

Amikor a DKV megépítette az olajtavakat, kikövezték a Forrás vizének medrét. Bűzös, ihatatlan lett.

Az Alsó-Szőlőkben a domboldalon, többnyire, szőlők, gyümölcsösök voltak. A szomszédban volt Vas-bácsi történelmi nevezetességű ropogós cseresznyefája. Az öreg sokszor járt oda megvigyázni a „mo hó cseresznye kedvelőktől” – és ki nem volt az?

Egyszer Laci – apám tiltása ellenére, mert nekünk is volt a hegyen a Parlagokban, de „a szomszéd fája mindig zöldebb” – az én testvérem bizony felmászott az őrizetlenül hagyott cseresznyefára. Ráléphetett valami gyengébb ágra. Reccs! És a földön találta magát. Eltörött orra rendesen vérzett. De ez nem volt elég, apám jó leszidta. A másik oldalon volt Nagy Karcsi bácsi szőleje, benne egy kis nádkunyhó. Ha esett az eső, a szomszédok is oda szaladhattak, hogy védelmet kapjanak a záporosó vagy vihar elől.

A közelében volt Szabó Feri bácsi szőlője is, ahol olyan fekete cseresznye termett, mint sehol máshol. Mivel Szabó Kati – az unokája – a barátom volt, volt szerencsém megkóstolni mézédés, zamatos gyümölcsét.

A szántók végében sokan termeltek kerti növényeket is, de komoly kertészete – emlékeim szerint – csak a bolgár családoknak volt a Bara mellett.

* Rét, mező, vízzel határolt terület szerbül

Az akkori kis pataknak nem volt hideg a vize, inkább langyos, jól lehetett vele locsolni a növények ágyásait.

Amikor a Csücsökben a papa búzát termelt, az egész család és a barátok is részt vettek az aratáson. Laci-val, később a nálunk nyaraló András Jancsi unokabátyámmal vittük le az ebédet az aratóknak.

Kora hajnalban mentek le, amikor még könnyen lehetett a kissé nyirkos gabonából kötelet fonni. Amikor már hétágra sütött a nap, a férfiak kaszáltak, a lányok és nők markot szedtek.

*

Anyám a nehéz munkához mindig valami finom, tartalmas ételt készített az „éhes seregnek”. A fazekat, lábast nagy kosarakba tette, amit tele rakott szalmával és még be is takargatta pokróccal, hogy ki ne hűljön, amíg leérünk. Volt a kosárban tányér, evőeszköz, pohár mindenkinek és demizsonba vittünk bort is, ami a Ledinákban lévő szőlőnkben termett. Ha kellett kenyeret, hideg élelmet. Pihenésképpen a felnőttek úsztak egyet ebéd után a Dunában, aztán estig folytatódott a munka.

Délután befogtak bennünket is kötelet teregetni, valamelyik kaszásmarkos pároshoz. A behordásnál – emlékszem – egyszer Misivel mentünk le a kérébe kötött, kereszttekbe összerakott gabonáért. Így volt ez mindaddig, amíg apám önállóan művelhette földjeit. Ide, az erdőbe jártunk le húsvét vasárnap ibolyázni.

*

A Kis-kút déli oldala fölött magasodó domboldal gyanúsán emberkéz munkáját sejtette nekem. A hegytetőn hatalmas, gyönyörű fekete fenyők pompáztak. Valószínű – a megmunkált, sima, egyenletesen ferde domboldallal itélve – a fenyők és akácok alatt egy vatyá-kori bronzkori földvár lehet, mélyebben a talajban.

Poroszlai Ildikó 1985-ben egy letmentő ásatáson 21 urnasírt tárt

fel – kertészetünk földjéből – ásta ki azokat a bronzkori vatyá-sirokat, melyek tárgyi emlékei és dokumentációja a „Matrica” Múzeumban található. Az olajtavak medencéit készítették már akkor, így kerületek elő ezek a fontos régészeti leletek.

*

Amikor felsősök lettünk, barátainkkal sokat csatangoltunk a közgazgatásilag már Ercsihez tartozó erdőben, amely végig húzódott a Duna-parton, egészen a szomszédos faluig. Komoly „indián” életet éltünk ott. Volt bicskánk vagy törünk. Nevet adtunk az erdő minden vadregényes helyének. Winnetou barátnőm mellett én lettem Old Shatterhand. Halálosan komolyan vettük ezeket a szerepeket akkor. A többieknek is volt választott neve Winnetou után. Egy füredi barátunktól kaptuk kölcsön olvasni a könyvet. Békebeli háború előtti kiadás volt. A tiszta indián erkölcsiség beleivódott a lelkünkbe, kiolthatatlanul. Őszinte barátság, igazmondás, ügyesség, kreativitás, egyszerűség, tisztesség, bátorság.

Ha volt rá elég időnk, elmentünk egészen a Szűz Mária nevét viselő kápolnáig is. Abban az időben már tárva-nyitva volt az ajtaja, lepusztult, kifosztott állapotában találtuk. Bár az oltár még a helyén volt, de erősen leromlott állapotban. Mögötte volt Eötvös József sirja. Közel a Dunához egy kicsi Mária szobor.

Nem emlékszem, hogy kisgyerekként a római-tábor területén jártunk volna.

*

Ha apa valahol a közelben dolgozott a határban – a Csücsökben, a Horváth-dűlőben vagy a Nincstelenknél – ahol szántóink voltak –, gyakran előfordult, lejött értünk és akkor lovas kocsival jöttünk haza.

Visszafele, elhagyva a Déli-gátat, elértük a Nagyrét területét. A Nagyrét egészen a Dunáig húzódott.

Átszelte egy igen mély árok, ami a domb és az erdő felől érkező csapadékot zsilipen keresztül a Dunába vezette le. A falu legelője volt itt, ahová a teheneket és borjakat hajtotta le reggel a tehenes. Közvetlenül az út mellett gémeskút volt, apa itt mindig megittatta a lovakat is.

*

Az erdő felőli részen – kicsit visszább – a Jegenyés-völgye mellett jöttünk el. Ezeket a csodálatos fákat még gróf Tarocca Frigyes ültette végig a völgyben. Határjelző funkciója volt. Egy kis vizmosás futott mellette. Apám – itt az erdő alatti szántón – gyakran nagyobb mennyiségű borsót vetett kora tavasszal. Zsákokba szedve gyűjtötték a piacos nap előtt. Egyszer olyan vihar és felhőszakadás kerekedett a határban, hogy a völgyet vastagon ellepte a víz és az elvonuló vihar után a zöldeborsós zsákokat a Nagyréten találták meg a testvéreim. Ezeket a csodálatos fákat a '60-as években megalakuló TSZ lelketlenül kivágatta. Apámat szomorúsággal töltötte el, „Siralom-völgyének” nevezte el a Jegenyést.

*

Az én időmben még megvoltak a domboldalon az uradalmi szőlők és gyümölcsfák, de ezek a gondatlanság miatt teljesen kipusztultak. Most Kiserdőnek nevezi a város ezt a területet. Csupics Demeter mesélte nekem – már a „Matrica” Múzeum munkatársa voltam –, hogy az ő gyermekkorában őrzés volt a hegyalján és vámot kellett fizetni a Kliszára, vagy az Alsó-Szőlőkbe menőknek.

*

A Nagyréten találtuk meg Poroszlai Ildivel azt a korai halomsiros kultúrához köthető leányka-sírt, amelynek bronz ékszerei és az ott lévő sirmelléklet – két kerámia edény – szintén a múzeumba került.

Ahol most a Tesco van, apámnak tagosításkor kijelölt szántóföldje volt.

Gabonaféléket vagy kukoricát termelt rajta. Amikor már minden testvérem valahol máshol dolgozott és nem a család földjein, gyakran jártam ide ekézni apával, ha kukoricát termelt rajta.

Egyszer egy pesti barátja, Topercel Laci bácsi, aki szívesen beszélgetett el az értelmes parasztemberrel, vonat-tal Pestről Füredre jövet, oda jött hozzánk köszönni, néhány szót váltani az öreggel. Én a lovon ültem. Megkérdezte apámat: - Mondd András? Kié ez a szép kislány? - Az enyém. - Mondta apám büszkén. - Ő a legkisebb gyermekem. Segít nekem a lovat vezetni. - Hihetetlen, hogy neked még ilyen kisgyermeked is van – mondta meglepetten.

Apám negyven, anyám harminchét éves volt, amikor hetedik gyermeküknek megszülettem – a nagycsaládban. A legidősebb nővérem már tizenhat éves volt. Ők nem örültek a jöttömnek, de anya akart engem. Aztán mégis megszerettek és én boldog gyermek voltam közöttük. Mindegyik nevelt engem, talán nem vált káromra.

Apa, ha nem ott volt dolga napközben, hazafelé mindig megnéztük a „füredi földet”, ahogy ő nevezte. Kicsit vízesebb volt a talaja, mint a hegyen lévő szántóknak, de éppen ez volt az előnye is. A kukorica nagyon szerette. Ha később vetette is el, mint szokás volt, hamar utolérte a többit és le is hagyhatta. Amikor gabonát vetett bele, akkor itt is arathattunk, ha eljött annak az ideje.

*

A Dunafüredi út abban az időben már köves volt – nem aszfaltos – csak köves. Ezt az utat először Bindec Rezső 1939-ben Dunafüred parcellázása idején csináltatta meg – saját költségén dunabogdányi kővel. Engedélyt a községtől kért akkor, akinek az út a tulajdonában volt. A mai Damjanich úti szakaszát pedig folyamkavicccsal borítottatta.

Ebben az évben kötött ki először hajó is a dunafüredi kikötőben. Budapesti polgárok vásároltak itt telkeket, nyaralók, hétvégi házak építéséhez. Nem volt még meg a füredi gát sem.

A korabeli dokumentumok szerint a község hozzájárult ahhoz is, hogy a lovas gazdák – önkéntes alapon – segíthettek az útépítésnél építőanyag fuvarozással.

Ha lovas kocsival mentünk vagy jöttünk haza az alsó-határból, a Római-hidon jöttünk át.

*

Amikor a „Matrica” Múzeum munkatársa lettem, néhányszor én mentem ki, ha valamilyen régészeti anyag vagy arra utaló nyom bukkant fel az építkezéseknél, árokásásnál. Egyszer a DKV felé vezető út mellett, a vasúti átjáró alatt – ami dülő út volt eredetileg – római út maradványa került elő. Kíváncsiságból elindultam lefelé a dombról, mert tudni akartam, hová vezet ez a dülőút az erdőn keresztül. A sejtésem beigazolódott. Kicsit kacskaringósan ugyan, de a Római-tábor nyugati kapujához vezetett.

Ha a faluból szekéren jöttünk ki, akkor átkelve a Római-hidon, kimenve a vasút felé, az előbb említett út és a faluból jövő, valahol a mai iparpark területén találkozott össze.

Továbbmenve északi irányba, a Zsámbéki-völgyön haladhatott keresztül. Keresztelve azt az utat is, aminek nyomvonalát Kovács Péter római-koros régész kollegámmal Ráckeresztúr határáig tudtunk követni és a régészeti-topográfia szerint Gorzium-Tác irányába vezetett.

Nem azt állítom, hogy a Római-híd római kori, de azt gondolom, ezt az utat, ami a faluból kivezet a vasút felé, már a rómaiak is használhatták. Annál is inkább, mert a Bara mellett a Hőerőmű építése idején tűnt el egy kelta falu nyoma, a patak meder mellett.

Az építkezéseknél nem mindig tar-

tották szemmel a régészeti értékek védelmét, sokszor fontosabb volt az építetőknek a határidő.

Érdekes lenne megkutatni, használták-e a rómaiak a mai téglagyári völgyet agyaglelő-helynek?

A régi köves út – ami a Római-hidon keresztül a faluba vezetett –, annak nyomvonalában és magasságában haladt. Az épülő csatornák és a Bara vizmagasságának változékonysága miatt volt indokolt az új magasabb fekvésű út elkészítése. Továbbá az erős igénybevétel miatt egy másik híd. A mi emlékeinkben él még a régi köves út, az árok mellett ültetett szederfákkal. Mellette a másik rét, amely szintén a Dunáig húzódott a Bara mellett. Nagypám tanyája mellett ott keltem át a palló-hidon, ha télen disznótorost vittem, vagy csak meglátogattam az öregeket.

*

A réten sokszor láttam fehér – talán csiperke – gombát. Anyám nem merte megfőzni. Az izével akkor ismerkedtem meg, amikor középiskolás lettem Pesten. A fárasztó nap után anyám meleg vacsorával várt bennünket. Ez lehetett frissen készített lecsó, vagy ebéd maradék. Akármit is főzött szerettük, nem volt válogatás. Egyszerű ételeket készített, izletesen.

Ha egész nap a határban voltunk, az esti arc és lábmosás nem maradhatott el. Fürdetés csak hétvégeken volt – teknőben –, hogy a vasánapi misére tisztán, tiszta ruhában menjünk. Altatni nem kellett bennünket, nem voltak alvási problémáink még akkor.

Reggel szomszédunk Tóth Marci bácsi eresze alatt csivitelő verebek ébresztettek. Kezdődött előről minden. Csavargás a Duna-parton vagy munka-segítés valahol a határban, a szőlőben, esetleg a kertünkben. Soha nem unatkoztunk. Életünkben a játék összefonódott a munkával. Nem neveztek akkor még munkára nevelésnek.

Szegedinác Anna

Jöjjenek „szomszédolni”!

Nem is olyan messze Százhalombattától, úgy 7 km-re fekszik Ercsi városa. Ercsi hallatán sokaknak negatív előjelű gondolatok juthatnak eszébe, pedig a főváros vonzáskörzetében található kis település nagyon kellemes hétvégi kiránduló program lehet. Most egy virtuális sétára hívom Önöket, amely reményeim szerint igazi sétává alakul. De hol is kezdődik a történet?

2016 elején kerültem az Eötvös József Művelődési Ház és Könyvtár falai közé, muzeológusként. Időközben az intézmény megbízott vezetője lettem. Bár megnevezésében nem szerepel, de az intézmény kötelékébe tartozik az Eötvös József Emlékház, a Helytörténeti Gyűjtemény és az Ercsi Helyőrség Csapatmúzeuma.

Mindháromra méltán büszke a város, hiszen a gyűjtemények kiállításai országos szinten is megállják a helyüket.

Az Eötvös utcában található az Eötvös József Emlékház. (Eötvös József és Ercsi kapcsolatáról egy későbbi számban olvashatnak.) Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum az Eötvös József Emlékház jelenlegi kiállítását 1988-ban, Eötvös születésének 175. évfordulójának tiszteletére nyitotta meg. A kiállításnak a kastély melletti, akkori vendégház ad helyet. Az épület a kastéllyal egyidős, a XVIII. század közepén épült. Eötvös ebben az épületben fogadta barátait. A kiállítás Eötvös életét és a közoktatásban kifejtett munkásságát mutatja be. A családi hátterét, az ifjúkori munkásságát, a reformországgyűléseken való részvételét, és a külföldi útjait is megismerhetjük. A szobát hangulatossá teszi az Eötvös család bútorából kialakított biedermeier enteriőr, amelyet az Eötvös és a Lilien család címerei, Anton Einsle Eötvös ifjúkori portréja és Johann Ruprecht Eötvös édesanyjáról készített akvarellje egészít ki. A klasszicista fogadószoba és a literátus nemesi dolgozószoba a hely, illetve a kor egykori szellemét hivatott érzékeltetni. Itt látható Székely Bertalan Eötvösről és feleségéről, Rosty Ágnesről készített portréja. A dolgozószoba falán elhelyezett metszetek és tabló, Eötvös akadémiaiával

való kapcsolatára utalnak. 22 éves korában választja tagjai közé a Tudós Társaság, majd 1855-ben alelnöke, 1866-tól pedig haláláig elnöke volt az Akadémiának. Az ő tevékeny részvétele mellett épült meg a székház épülete is. Eötvös József, a kiegyezés után, második minisztersége idején 1868-ban a XXXVIII. törvény megalkotásával és elfogadtatásával megteremtette az európai szintű polgári közoktatás rendszerének alapjait. A törvényi feltételek mellett tanítóképzők felállításával, a hazai tanszergyártás megszervezésével, az iskolák megfelelő felszerelésének

biztosításával a gyakorlati feltételekre is gondolt. Egyedülálló kezdeményezése a hét nemzetiségi nyelven kiadott és a tanítókhöz ingyenesen eljuttatott Néptanítók Lapja című folyóirat.

A kiállítás méltán egyik legérdekesebb terme, a századfordulós népiskolai tanterem, amely korabeli berendezési tárgyakal és taneszközökkel felszerelt.

Az ercsi Helytörténeti Gyűjtemény 1994-ben a település lakosainak összefogásával jött létre, amely a város múltjával kapcsolatos írásos, tárgyi és helyi emlékeket gyűjti. A négy teremből álló kiállításának a Gévy család egykori lakóháza ad otthont az Eötvös u. 7. szám alatt. A hagyományos ercsi mesterségek tárgyi és képi emlékei, a századfordulós konyha, a rác tisztaszobának hangulatos rekonstrukciója, és a régészeti emlékek (bronzkori urna, római pénzek, cseréppipák) kaptak helyet a kiállításban. A kiállítás létrehozá-

sáért az ercsi Szapáry Péter Honismereti Szakkört és a százhalombattai Matrica Múzeumot illeti dicséret. A kiállítást Dr. Poroszlai Ildikó rendezte.

A telek másik pontján található az Ercsi Helyőrség Története című időszaki kiállítás, amely a városban 47 évig működő katonaság emlékeit őrzi, és Mosonyi Mihály nyá. ezredes irányítása alatt állt össze. A kiállítás visszarepít minket az időben, hiszen a Kr.e. 1600 körüli földvárak bemutatásától indul. Megismerhetjük az udvaron a római kori időszakból a hadiutakon elhelyezett mérföldköveket, a török kori időket is. A

kiállítás fókuszában a pontonos ezred és a deszant átkelő zászlóalj képi és tárgyi emlékei állnak. Egyik kedvencem a katonai ágy, a katonák felszerelésével, amely hűen ábrázolja az egykori időket. Számos felszerelés, katonai öltözet, eszköz látható a kiállításban. Mindenkinek élményt nyújthat: azoknak, akik még teljesítettek katonai szolgálatot, a nosztalgia miatt, és azoknak is, akik már nem voltak katonák, hiszen egy nagyon érdekes világba ad bepillantást.

Nem kell tehát messzire mennie azoknak, akik egy tartalmas kirándulásra vágnak. Indulás előtt ajánlatos telefonon bejelentkezni Oláh Istvánné tárlatvezetőnél (06-30-851-4138).

Szeretettel várjuk Önöket Ercsiben!

**Kovács Edina
történész, mb. intézményvezető
Eötvös József Művelődési Ház
és Könyvtár**

Százhalom

2016. JÚNIUS

30 HÉTFŐ Zalán	6 HÉTFŐ Norbert, Norberta, Cintia	13 HÉTFŐ Antal, Anett	20 HÉTFŐ Rafael, Dina	27 HÉTFŐ László, Sámson
31 KEDD Árpád, Benjámín, Benő	7 KEDD Róbert, Robertina, Arianna, Fülöp,	14 KEDD Vazul, Elizeus, Herta	21 KEDD Alajos, Leila	28 KEDD Levente, Irénné, Iréneusz
1 SZERDA Tünde, Jusztinus	8 SZERDA Medárd, Helga	15 SZERDA Jolán, Vid, Viola	22 SZERDA Paulina, Tamás	29 SZERDA Péter, Pál, Emőke, Judit, Petra, Ivett
2 CSÜTÖRTÖK Kármén, Anita, Péter, Marcellinus	9 CSÜTÖRTÖK Félix, Előd, Annamária, Annabella	16 CSÜTÖRTÖK Jusztin, Jusztina, Auréliusz	23 CSÜTÖRTÖK Zoltán, Szultána	30 CSÜTÖRTÖK Pál
3 PÉNTEK Klotild, Cecília, Károly	10 PÉNTEK Margit, Gréta	17 PÉNTEK Laura, Alida, Alina, Szabolcs, Adolf,	24 PÉNTEK János, Iván	1 PÉNTEK Tihamér, Annamária, Olivér, Áron
4 SZOMBAT Bulcsú, Kerény, Kerubin	11 SZOMBAT Barnabás	18 SZOMBAT Arnold, Levente, Doloróza	25 SZOMBAT Vilmos, Viola, Vilma	2 SZOMBAT Ottó
5 VASÁRNAP Fatime, Fatima, Bonifác	12 VASÁRNAP Villő, Orfeusz, Adelaida	19 VASÁRNAP Gyárfás, Romuald	26 VASÁRNAP János, Pál, Cirill	3 VASÁRNAP Kornél, Soma, Tamás